

Referat fra møte i Overvåkingsgruppen 29. april 2021

Video, Tromsø, Harstad, Trondheim, Bergen, Oslo, Austevoll

Godkjent av Overvåkingsgruppen 19.08.21.

Deltagere:

Navn	Institusjon
Hilde Kristin Skjerdal	Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet
Modulf Overvik	Fiskeridirektoratet
Kai Christensen	Meteorologisk institutt
Hanne-Grete Nilsen	Miljødirektoratet
Øystein Leiknes	Miljødirektoratet
Kristine Orset Stene	Miljødirektoratet, Miljøstatus
Eldbjørg Sofie Heimstad	NILU, Norsk institutt for luftforskning
Merete Schøyen	NIVA, Norsk institutt for vannforskning
Norman Whitaker Green	NIVA, Norsk institutt for vannforskning
Ida Kristin Danielsen	Norsk Polarinstitut
Hanne Johnsen	Norsk Polarinstitut
André Jensen	Oljedirektoratet
Ove Tautra	Sjøfartsdirektoratet
Mimi Maria Stokkeland	Universitetet i Bergen, student
Susanne Zazzera	Universitetet i Bergen, student
Katrine Borgå	Universitetet i Oslo, gjesteforedrager
Ida Vee	Havforskningsinstituttet, OVG sekretariat
Margaret McBride	Havforskningsinstituttet, OVG sekretariat
Sylvia Frantzen	Havforskningsinstituttet, OVG sekretariat
Gro I. van der Meeren	Havforskningsinstituttet, OVG sekretariat
Anne Kirstine Frie	Havforskningsinstituttet, OVG sekretariat
Bjørn Einar Grøsvik	Havforskningsinstituttet, OVG sekretariat
Mette Skern-Mauritzen	Havforskningsinstituttet, OVG sekretariat
Per Arneberg	Havforskningsinstituttet, OVG sekretariat
Anders Jelmert	Havforskningsinstituttet, OVG sekretariat

12. Referat fra forrige møte godkjent (vedlagt)

13. Informasjonsaker

I. Fra sekretariatet

- I. Ingen ny informasjon.

II. Fra redaksjonen i miljøstatus.no

- I. Forurensningsindikatorene fra Norskehavet skal ha et førsteutkast klar 30. juni, mens tilsvarende indikatorer for Nordsjøen skal være publisert 30. juni. Temasidene for de tre havområdene oppdateres fortløpende i løpet av våren. Frist for kommentarer fra OVG er 4. mai.

III. Fra Faglig forum (Miljødirektoratet)

- I. Ingen nye møter siden forrige OVG møte. To korte møter planlagt 6 og 12 mai. Tema for møtene er gjennomgang av plan for vurdering av måloppnåelse, næringsaktivitet og påvirkningsfaktorer, plan om metode for samlet påvirkning, samt nasjonalt havregnskap (kobling mellom økosystemtjenester og verdiskapning), vil lande plan metode sårbarhet og aktivitet SVO. Hanne-Grete Nilsen går av med pensjon til sommeren, Cecilie Kristiansen overtar som midlertidig leder.

IV. Om andre overvåkingsinitiativ

I. OSPAR.

- a) Videreføring av arbeidet nevnt under indikatorutvikling, se orienteringssak 14. Ønsker å utvide til geografiske områder som mangler indikatorer.
- b) Arbeid om assessment treshold, ambisjon om å definere for alle indikatorer der det er faglig forsvarlig, gjelder for land som også rapporterer til MSFD.
- c) Planlagte ministermøte er utsatt til høsten.

II. MOSJ, CBMP og norsk-russisk overvåking av Barentshavet: NP

- a) MOSJ skal ha fagrådsmøte 5. mai.
- b) Hav-1: Skal være seminarlutt til sommeren om SVO fra norsk og russisk side. Hav-2: Planlagt møte med norske og russiske editorer for oppdatering. Hav-3: Jobbes videre med de fire indikatorgruppene

III. Andre overvåkingsinitiativ: Intet å melde.

V. Om arbeid i ICES rettet mot økosystembasert forvaltning. HI

- I. Det planlegges å utvikle ICES-strategi for utvikling av EBM.

- II. Workshopen WKTOPS har vurdert 'Andre Effektive Arealtiltak' (OECD) ift. fiskerireguleringer. Rapport er tilgjengelig [her](#).
- III. WIGNOSE planlegger å møtes i mai.

14. Utvikling av indikatorer for påvirkningsfaktorer. Det er få indikatorer på påvirkningsfaktorer i indikatorsettet til OVG, og det er ønskelig med et mer dekkende utvalg av indikatorer (Mld.St. 20 (2019-2020)). Utvikling av indikatorene bør sees i forhold til vurdering av måloppnåelse, samt rapportering til OSPAR, i tillegg til å være representative og relevante for havområdene. Det ble besluttet å nedsette undergrupper for videre utarbeiding av indikatorer:

- I. Forurensningsindikatorer: Driftsutslipp fra petroleumsaktivitet og skipstrafikk, basert på målinger i sedimenter og oljepåvirket overflate. Det er utfordrende å kartlegge overflateforurensing, og viktig å skille driftsutslipp fra naturlig utslipp. Miljødirektoratet tar initiativ til videre diskusjoner, med Oljedirektoratet, Met.no og HI.
- II. Fiskeriindikatorer og indikator på samlet arealbeslag: Dagens indikatorsett inkluderer fiskedødelighet på de store bestandene, samt antall bunnråltimer i Barentshavet. HI tar initiativ til videre diskusjoner med Fiskeridirektoratet, Oljedirektoratet og Miljødirektoratet. Utvikling av ulike redskapstyper innen fiskeri vil også bli diskutert i samme undergruppe. Bifangst av sjøfugl og sjøpattedyr tas opp på neste møte, HI tar kontakt med relevante fageksperter for presentasjoner på forslag til indikatorer.
- III. Størrelsesbaserte fiskeindikatorer: Flere størrelsesbaserte indikatorer som viser endringer i fiskesamfunn er i bruk i ulike OSPAR-områder. En undergruppe i OVG-sekretariatet vurderer disse, som sees også i sammenheng med indikatorer for økologisk tilstand.

15. Klimaendringer i neste faglig grunnlag for forvaltningsplanene.

Miljødirektoratet orienterte om arbeid igangsatt på klimaendringer for det faglige grunnlaget. Arbeidet omfatter klimarisiko-analyser frem mot 2100 for hav og kyst-økosystem. Det er ønskelig at statusrapporten i 2022 inkluderer et temakapittel på karbonbinding. Se øvrige leveranser i vedlegget.

16. Fagsystem for økologisk tilstand. Det ble orientert om status for arbeidet, se vedlagt presentasjon.

17. 2021 Statusrapport om forurensning. Det ble orientert om status for arbeidet, se vedlagt presentasjon. Arbeidet går som planlagt i henhold til protokollen.

18. Statusrapporter om tilstand i økosystemene: Statusrapport om tilstand i havøkosystemene skal skrives i 2022. Utkast til protokoll for denne legges frem for OVG i august. De korte statusrapportene fra ICES arbeidsgrupper publiseres som vedlegg til ICES-rapporter. Kortrapporten om Norskehavet er ferdig, mens kortrapporten for Barentshavet er under bearbeiding. Nordsjøgruppen møtes 10 – 13 mai.

- 19. Faglig innlegg.** Professor Katrine Borgå orienterte om konsekvenser av forurensning hos hval. Se vedlagt presentasjon for detaljer.
- 20. Eventuelt:** Miljødirektoratet tok opp inkludering av Bjerknessenteret som medlem i OVG. Bjerknessenteret bidrar allerede til OVGs indikatorer på plankton. OVG er svært positiv til dette, også fordi bruk av fjernmåling vil bli viktigere i fremtidens økosystemovervåking. OVGs leder kontakter styringsgruppen.
- 21. Neste møter:** 19. august og 9. desember (alle på video).

Vedlegg

Godkjent referat fra møte 11.02.21	 Referat møte i Overvåkingsgruppen
Til sak 14/2021, utvikling av indikatorer for påvirkningsfaktorer	 Indikatorer på menneskelig aktivitet Notat Ospar_indikatorer.doc
Til sak 15/2021, klimaendringer i neste fagrunnlag for forvaltningsplanene	 Notat til OVG om klimaendringer.docx
Til sak 16/2021, fagsystem for økologisk tilstand	 Økologisk tilstand 29.04.21.pdf
Til sak 17/2021, statusrapport om forurensning	 Protokoll for utarbeidelse av rappc
Til sak 18/2021, statusrapporter om tilstand i økosystemene	 Sak 18_2021 statusrapporter.docx
Til sak 19/2021, faglig innlegg ved professor Katrine Borgå	 Whales_PollutantsS tressors_overvåking: